

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Studijní program Politologie

Studijní obor Politologie

Diplomová práce

Český zahraničně politický proces – agenda-setting a aktéři
podílející se na tvorbě a výkonu české zahraniční politiky

Karolina Křížová

Vedoucí práce:

doc. PhDr. Šárka Cabadová Waisová, Ph.D.

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2012

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2012

.....

Obsah

- 1 ÚVOD**
- 2 CPE**
- 3 Litva**
- 4 Srbsko**
- 5 Závěr**

Zapojení České republiky do CPE

Sama Česká republika prošla za uplynulých deset let v Alianci čtyřmi zcela rozdílnými typy vedení Kontaktních ambasád – po Litvě následovalo plnění role CPE v Rakousku, jakožto neutrální země, nicméně vzhledem ke geografické blízkosti tohoto státu k ČR se jednalo o důležitý bod v české zahraniční politice. Po Rakousku přišla od roku 2005 změna a ČR začala opět ve dvouletém cyklu plnit funkci Kontaktní ambasády NATO v Izraeli – zcela klíčové zemi v oblasti Blízkého východu, se kterým NATO spolupracovalo již v rámci MeD (Středomořského dialogu). (Just, Zlatohlávek: 2005, 10) Zastupitelský úřad ČR v Tel-Avivu se role Kontaktní ambasády ujal ještě na jeden dvouletý cyklus, přičemž na samotné ambasádě působil jeden pracovník z resortu Ministerstva obrany.¹

V současnosti Česká republika působí jako Kontaktní ambasáda na Zastupitelském úřadě v Bělehradě, v rámci které proběhla celá řada akcí, expertních jednání a seminářů.² Srbsko zapadá do konceptu zahraničních priorit ČR, stejně jako celá oblast Balkánu, proto získání této CPE byl klíčový, ačkoli napoprvé se jí nepodařilo získat. (V roce 2007 bylo Srbsko přiděleno Norsku, před tím působil jako CPE v zemi Itálie a Velká Británie.³)

Zajímavostí v úkolech CPE je to, že ačkoli mají podávat informace o Alianci, nejednají jménem Aliance jako takové. Je odděleno oficiální stanovisko Aliance a informační úloha dané Kontaktní ambasádou NATO, která plní bilaterální složku vztahů aliančního člena a partnerské země. Na multilaterální úrovni CPE

¹ <http://www.army.cz/scripts/detail.php?id=8744>

² http://www.natoaktual.cz/slovensko-posila-do-afghanistanu-dalsi-vojaky-fqe-/na_media.asp?c=A091118_171701_na_media_m02

http://www.mzv.cz/belgrade/cz/informace/ceske_predsednictvi_eu/vyznamne_akce_poradane_zu_belehrad_od.html

³ <http://www.army.cz/scripts/detail.php?id=15438>

nezasahují jinak než informativně. Tato bilaterálnost plyne i z dané odpovědnosti – Kontaktní ambasáda je odpovědná svému zastupitelskému úřadu, který je podřízen ministerstvu zahraničí dané země, nikoli velení NATO. Tento fakt ukazuje na to, že role CPE je především na diplomatické úrovni a slouží k šíření „dobrého jména“ NATO, faktické rozhodující kroky se dějí mimo pole působnosti CPE. (Just, Zlatohlávek: 2005, 12)

Míra aktivity dané CPE se rozvíjí či klesá s osobností velvyslance na ní působícího. Pokud je velvyslanec zainteresován do problematiky mezinárodní bezpečnosti, Aliance a vojenských otázek jako takových, můžeme považovat činnost Kontaktní ambasády NATO za aktivní. Pokud ale velvyslanec přichází z prostředí zcela odlišného (ekonomické, průmyslové oblasti atd.), aktivita CPE se mění na pasivní úlohu, která její důležitost odsouvá na vedlejší kolej. Tento jev popisuje i bývalý náměstek generálního tajemníka NATO a šéf Public Diplomacy Division Jean Fournet⁴: „To je věc jednotlivých zemí, koho pošlou do dané země jako velvyslance. My nemůžeme zadat změnu velvyslance. Můžeme maximálně kontaktovat delegaci toho státu při NATO, aby intervenovala ve věci CPE, ale nemůžeme je k tomu nutit.“ (cit. dle Just, Zlatohlávek: 2005, 13)

NATO v personální oblasti nemá žádné pravomoci, vše je v rukou dané ambasády, Aliance do tohoto procesu nemůže zasahovat žádným nařízením. Personální složení ambasády rozhoduje každý stát samostatně, proto ani nemohou CPE být odpovědné nikomu jinému než svému ministerstvu zahraničních věcí a nemůžou jednat jménem celé Aliance a samostatně za ni rozhodovat. Nejdůležitější funkci plní dle Fourneta CPE při návštěvách aliančních představitelů v dané zemi. Pokud se NATO chystá některou partnerskou zemi s CPE navštívit, kontaktuje Aliance příslušnou CPE, která zajišťuje doprovod návštěvy, protokolární činnost, logistiku a informuje detailně o situaci v zemi. Při chystání návštěvy z Aliance se tak automaticky NATO obrací na CPE, aby provedla nezbytné kroky pro přípravu. (Just, Zlatohlávek: 2005, 13)

Jednou ročně se pak v sídle Public Diplomacy Division v Bruselu setkávají představitelé jednotlivých CPE, kde jsou informováni o změnách uvnitř NATO,

---

⁴ <http://www.nato.int/cv/is/asg-sa/fournet-e.htm>

jeho záměrech, transformacích, plánovaných akcí a druhým bodem je pak diskuze nad situací v daných regionech, kde jednotlivé CPE sídlí. Sám Fournet přiznává, že Kontaktní ambasády jsou v některých případech o dění a chystané návštěvě informovány na poslední chvíli a v této oblasti vidí slabší stránku komunikace NATO s CPE, kterou je třeba prohloubit. Samotná ČR podle generála Petra Voznici (velvyslance v Litvě nastupujícího ČR po Štefanu Füle) přinesla do konceptu CPE zlepšení – jedná se o tzv. *Outreach Information Policy*, která znamenala informování určité skupiny obyvatel v daném státě o fungování NATO, které mělo mít za důsledek zlepšení vnímání Aliance a získání veřejného mínění k podpoře vstupu do NATO. (Just, Zlatohlávek: 2005, 13-14)

I přes to, že koncept Kontaktních ambasád NATO je oficiálně na bilaterální úrovni mezi členem a partnerem Aliance, můžeme tvrdit, že efekt je i multilaterální, a to ve vztahu člena k půdě Aliance, kdy aktivní a dobře fungující CPE přispívají k dobré pověsti. (Just, Zlatohlávek: 2005, 37) Tento multilaterální efekt je důležitou součástí ve vnímání např. České republiky jakožto menšího člena Aliance, kdy i malý stát může v této oblasti díky svým omezenějším lidským a finančním zdrojům odvést dobrou práci a zařadit se tak mezi spolehlivé a schopné státy. Česká republika tak může ukázat svou připravenost nejen ve vojenské složce aliančních povinností, ale i v civilní části, která hraje důležitou roli při vyjednáváních s potenciálními budoucími členy Severoatlantické aliance. Seznam zemí, v kterých ČR za svých deset let působení v Alianci figurovala jako CPE je poměrně prestižní, ačkoli je tato veličina těžko měřitelná. Nicméně současná role české CPE v Bělehradě⁵ zcela zapadá do konceptu zahraničních zájmů ČR a je tak praktickým důsledkem snažení zahraničních expertů o vliv na dění v jihovýchodní Evropě.

Litva (září 2000 – srpen 2002⁶)

Historicky první českou Kontaktní ambasádou NATO se stal Zastupitelský úřad ve Vilnius. Litva jakožto ekonomicky nejsilnější země v Pobaltí je důležitým partnerem nejen v obchodním styku, ale tradičně dobré vztahy

---

⁵ <http://www.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/predstaveno-pusobeni-kontaktni-ambasady-nato--14402/>

⁶ http://www.mzv.cz/vilnius/cz/vzajemne_vztahy/soucasne_vztahy/soucasne_vztahy.html

fungují i v kulturní oblasti, politické a vojenské. Diplomatický styk mezi Litevskou republikou a tehdejší ČSFR byl navázán 9. 9. 1991 po získání nezávislosti Litvy.⁷ V historii jsme byli (Československá republika) jedna z prvních zemí, která Litvu uznala de facto i de iure. V meziválečném období pak probíhala vojenská materiální podpora Litvy a pomoc ve výcviku a dodávkami vojenské techniky. Tato technická pomoc pokračovala i po roce 1990. Zájem o Kontaktní ambasádu v zemi navázal na dobré vztahy a možnost pomoci Litvě ve vstupu do NATO, k čemuž připěl i svým vyjádřením Václav Havel – jako první politik označil pobaltské země za možné členy Aliance. (Just, Zlatohlávek: 2005, 16)

V době, kdy v rámci NATO existovalo jen málo zkušeností s přístupovými podmínkami pro země bývalého východního bloku, tak Česká republika byla pro Litvu to nejlepší vodítko, jak co nejplynuleji vstoupit do Aliance. Litva měla ambice vstoupit do NATO, co nejrychleji a jako první z pobaltských zemí začala pracovat na své reformě konceptů obrany a restrukturalizaci ozbrojených sil (Just, Zlatohlávek: 2005, 17). Průběžně byly pokroky ve změnách struktury obrany oblasti Pobaltí vyhodnocovány a diskutovány v rámci programu PFP, na seminářích EACP a v rámci projektu Planning and Review Process (PARP).⁸

CPE v Litvě si stanovilo 4 základní oblasti, ve kterých chtělo působit: 1. již zmíněné zprostředkování zkušenosti s přístupem ČR do NATO, 2. pomoc v ekonomické, politické a legislativní dimenzi bezpečnosti, 3. asistenci při profesionalizaci ozbrojených sil, 4. aktivně se podílet na vytváření veřejného mínění ve vztahu k Alianci. Do čela první CPE se dostal Štefan Füle, kterého po roce vystřídal Petr Voznica, penzionovaný generál, který působil ve dvou výborech Aliance a všechny své zkušenosti mohl zúročit a předat Litevčanům a pomoci tak při jejich transformačních změnách. Z druhé strany je třeba zmínit, že Litva sama byla podle hodnocení tamějších diplomatů ochotna naslouchat až „s neuvěřitelným entuziasmem“⁹ a společně tak vytvářeli tým, který pracoval

---

⁷ http://www.mzv.cz/vilnius/cz/vzajemne_vztahy/soucasne_vztahy/soucasne_vztahy.html

⁸ http://www.nato.int/cps/en/SID-41411627-97CEF949/natolive/news_25763.htm?selectedLocale=en

⁹ cit. dle Just, Zlatohlávek: 2005, 18

efektivně. (Just, Zlatohlávek: 2005, 18) Česká CPE v Litvě spolupracovala s nevládní organizací LATA (Lithuanian Atlantic Treaty Association) především v oblasti Outreach Information Policy, kdy se aktivně komunikovalo s veřejností, školami, médií, probíhali semináře a briefinky po celou dobu fungování CPE. Pokrokem v Outreach Information Policy se stalo i zřízení Informačního centra o NATO při Národní knihovně ve Vilniusu a dalších regionech. (Just, Zlatohlávek: 2005, 20) V rámci LATA se díky ČR v Litvě ujal projekt zaměřený na středoškolské studenty (ALIANTE), který má přiblížit a informovat o problematice bezpečnosti, mezinárodní spolupráce a významu Aliance.¹⁰

Díky velké snaze nejen CPE v oblasti informování veřejnosti o Alianci se podpora vstupu Litvy do Aliance vlastním obyvatelstvem pohybovala mezi 82-87 %. Toto velké číslo se zdůvodňuje i neexistencí oficiálního hnutí nebo politické strany, která by byla protialiančně zaměřena – komunistická strana byla v Litvě zákonem zakázána. (Just, Zlatohlávek: 2005, 21) Zároveň poměrně nedávná přítomnost vojsk SSSR a společná hranice Pobaltí s Ruskou federací vyvolávala otázky o zlepšení a zajištění bezpečnosti těchto států při případném konfliktu.¹¹ (Zájedová: 2005) Záruky tohoto rázu mohla dát právě Aliance, a to již na základě článku 5 Washingtonské smlouvy, kdy útok na jednoho aliančního člena je považován za útok proti Alianci jako celku a podle tohoto klíče bude zasahovat.¹² Outreach Information Policy se tak stala v Litvě velmi efektivní. V referendu o vstupu Litvy do NATO 10. – 11. 5. 2003 se tak pro vstup vyjádřilo 91,07 % voličů.¹³ (Miškovský: 2008)

Úkolem CPE bylo mimo jiné (jak je již obsaženo v jejích obecně vymezených povinnostech) organizovat návštěvy představitelů Aliance a spolupracovat s ostatními zastupitelskými úřady ostatních států NATO v Litvě. Jednou měsíčně byla organizována setkání všech aliančních velvyslanců na půdě české ambasády a jednou ročně vydávána zpráva pro NATO, kde byly zanalyzovány pokroky Litvy v přístupovém řízení. (Just, Zlatohlávek: 2005, 21) Financování celého projektu CPE hradila z větší části Česká republika s přispěním Aliance

---

¹⁰ <http://www.lata.lt/projects>

¹¹ <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=224>

¹² http://www.natoaktual.cz/na_summit.asp?y=na_summit/washingtonskasmlouva.htm

¹³ <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=338>

především na logistiku návštěv představitelů NATO a publikací pro informační centra. Ambasáda byla posílena o dva pracovníky po dobu výkonu CPE – jednoho vojenského experta a jednoho diplomata, který měl na starosti výlučně oblast agendy CPE ve Vilniusu. Zpětnou vazbou ze strany Litvy se stala inspirace českým postupem v personálních změnách na ambasádě a Litva tak na svou první CPE v Bělorusku od roku 2004 vyslala více pracovníků. (Just, Zlatohlávek: 2005, 24)

Česká republika se stala inspirací pro Litvu i v několika dalších oblastech – spolupráce na legislativních změnách, kdy Litva použila část české legislativní úpravy v otázce bezpečnostních prověrek a krizovém řízení. Pomoc při přípravě členství Litvy probíhala samozřejmě i ze strany jiných českých orgánů – zahraničně-bezpečnostní výbory jak v Senátu, tak Poslanecké sněmovně a jednání na úrovni náměstků ministra zahraničních věcí. (Just, Zlatohlávek: 2005, 23) Pozitivně zapůsobila i návštěva Litvy Karla Kovandy – tehdejšího velvyslance ČR při NATO.¹⁴

Po skončení mandátu české CPE nastoupil na její místo francouzský zastupitelský úřad, který CPE vedl až do vstupu Litvy do NATO v roce 2004, kdy systém Kontaktních ambasád NATO přestal v Litvě fungovat a jejich agendu převzala LATA (Just, Zlatohlávek: 2005, 23), jakožto aktivní organizace na podporu Outreach Information Policy pro Alianci.

Působení české CPE v Litvě je hodnoceno velmi pozitivně a jako efektivní. Vyjádření litevského ministerstva zahraničních věcí mluví za vše: „Ambasáda byla velmi aktivní, poskytla nám mnoho praktických a užitečných rad při implementaci NATO Membership Action Plan, vystupovala velmi aktivně a neomezovala se jen na pouhé zodpovídání našich dotazů,“ říká Emilija Pundziute z divize NATO litevského ministerstva zahraničních věcí. (cit. dle Just, Zlatohlávek: 2005, 23) Aktivita ČR byla jistě zohledněna i při žádosti o další CPE v Izraeli.

---

¹⁴http://www.mzv.cz/representation_brussels/cz/evropska_unie/cesi_v_ridicich_funkcich_evropskych/index.html

Republika Srbska (leden 2009 – prosinec 2010¹⁵)

Kontaktní ambasáda NATO v Bělehradě odráží zahraniční zájem ČR v oblasti Balkánu¹⁶. Od roku 2005 tuto funkci vykonávalo Norsko¹⁷, v dalším cyklu získala Itálie jako zástupce NATO roli CPE v Srbsku¹⁸. Česká republika může Srbsku opět jako v případě Litvy předat své zkušenosti s transformací a strukturálními změnami v koncepci obrany a technického zázemí a pomoci tak Republice Srbské k začlenění do aliančních struktur. Ministerstvo zahraničních věcí spolu s nevládní organizací Jagello 2000 připravují a pracují na společných projektech, aktivitách, workshopech, seminářích a setkáních, která by mohla Srbsku ukázat cestu a nutné kroky směřující ke vstupu do NATO. Spolupracovat začala Česká republika v oblasti NATO se Srbskem již v roce 2004, kdy vznikla platforma *Euroatlantic forum: Prague – Belgrade*. Spolupráce začala workshopem příznačně nazvaným „New Cooperation for New Partnership“ a vznikla tak půda pro další možné diskuze o zapojení Srbska do Severoatlantické aliance.¹⁹ Oficiálně bylo na půdě NAC (North-Atlantic Council) rozhodnuto o přidělení Republiky Srbska jako země s Kontaktní ambasádou NATO České republiky 18. prosince 2008.²⁰

První větší akce, v které se česká Kontaktní ambasáda mohla představit a ukázat aktivity a cíle svého působení byl seminář v Marshallově centru v Bělehradě (George C. Marshall European Center for Security Studies) 22. – 23. června 2009, který se zaměřil na roli Aliance na Balkáně, historii a úlohy NATO jako takového. Na přednášce českou CPE prezentoval Jan Vlkovský, politický tajemník Zastupitelského úřadu v Bělehradě, který informoval o plánech a splněných úkolech CPE. Další významná konference se konala v listopadu 2009 v jihosrbských městech Vranje a Bujanovac (region jižního Srbska patří mezi nejzaostalejší) kam na pozvání nevládní organizace IFI (Initiative For

---

¹⁵ <http://www.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/predstaveno-pusobeni-kontaktni-ambasady-nato--14402/>

¹⁶ <http://www.project-eaf.org/>

¹⁷ <http://www.norway-nato.org/en/news/230407/>

¹⁸ http://www.mod.gov.rs/eng/mvs/partnerstvo_za_mir/hronologija.php

¹⁹ <http://www.project-eaf.org/>

²⁰ <http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/ceska-republika-bude-reprezentovat-severoatlantickou-alianci-v-srbsku-50335/>

Integrations) přijeli i zástupci Kontaktní ambasády NATO. Ze setkání vyplynula jasná snaha začlenění Srbska do struktury NATO (stejně jako budoucí snahy o vstup do EU), ale byla zmíněna i malá informovanost obyvatel a některých částí Srbska. Zástupci české CPE tak byli prvními, kteří informovali tuto novou jedinou nevládní organizaci svého druhu v tomto jižním regionu o existenci samotného systému Kontaktních ambasád NATO, ačkoli roli CPE před Českou republikou plnila také Itálie, Velká Británie a Norsko.²¹

Poněkud jiný ráz měl seminář pořádaný také v listopadu 2009 nevládní organizací TransConflict Serbia „Program PfP – šance pro Srbsko“. Kromě vystoupení zástupců americké, rakouské ambasády, srbského ministerstva obrany a nevládních organizací se prezentovala i Česká republika jakožto současná CPE vedená Jiřím Juříkem, který prezentoval na téma "Zkušenosti České republiky s členstvím v programu Partnerství pro mír" a mohl tak svým příspěvkem skutečně poodhalit problematiku otázky, které ČR řešila před vstupem do Aliance a ukázat tak Srbsku určitý návod, jak postupovat a v čem provést změny.²²

Pozitivní vztah mezi ČR a Srbskem lze vyzorovat i z návštěvy ministra obrany Republiky Srbska Dragana Šutanovace na Kontaktní ambasádě NATO v září 2009 na neformálním koktejlu, kterého se zúčastnila i velvyslankyně ČR v Republice Srbska, kde ministr poděkoval za aktivity, které Kontaktní ambasáda vykonala a vykonává. Především se jedná o vyslání 14 srbských představitelů nevládních organizací a politických stran na informační pobyt v ústředí NATO a SHAPE (Supreme Headquarters Allied Powers Europe) v Belgii a vyslání 30 studentů srbské Vojenské akademie do České republiky v říjnu 2009, kde poznali systém vojenského školství v ČR, navštívili vojenská zařízení a klíčová města vojenství – Praha, Brno, Vyškov, Prostějov. Za další podstatné aktivity ČR lze považovat i zajištění expertních jednání na téma činnosti inspekce ministra obrany, práce s utajovanými dokumenty NATO a způsobu uzavírání mezinárodních smluv s členy Aliance. Během roku 2009 proběhla ještě celá řada akcí a kurzů, které pořádalo ministerstvo obrany ve spolupráci

---

²¹ <http://www.army.cz/scripts/detail.php?id=15438>

²² http://www.natoaktual.cz/slovensko-posila-do-afghanistanu-dalsi-vojaky-fqe-/na_media.asp?c=A091118_171701_na_media_m02

s Kontaktní ambasadou NATO v Bělehradě.²³ Vrcholem roku 2009 se stala návštěva ministra obrany Martina Bartáka v Bělehradě 15. prosince 2009, který potvrdil zájem ČR na vstupu Srbska do euroatlantických struktur a promluvil na téma výhod plynoucích z těchto členství.²⁴

Je těžké zhodnotit celou práci Kontaktní ambasády NATO v Bělehradě pouze za první rok její existence, nicméně podle dosažených splněných úkolů a aktivit se dá říci, že celá podpora Srbska v jeho snahách o začlenění do struktur EU a NATO je ze strany České republiky velice otevřená a ochotná. Srbsko je od roku 2006 členem programu PfP, ačkoli jeho vztah k Alianci je ještě vnímán z pohledu země, která jí byla ještě roce 1999 bombardována. Ke vstupu do PfP došlo za vedení srbské Kontaktní ambasády Norskem posunula reformní kroky nutné pro integrační postupy na platformu tzv. *NATO-Serbia Defence Reform Group*, která nadále pomáhá a radí Srbsku v oblasti nutných změn před vstupem do Aliance²⁵. Protesty ke vzniku Kosovských bezpečnostních sil (KSF), které cvičí právě alianční země, probíhaly ještě loni.²⁶ V takto komplikované zemi je jistě těžší vést Kontaktní ambasádu NATO, nicméně o to zajímavější je pozorovat postupné změny ve vnímání Aliance. Ke změnám tohoto pohledu do určité míry jistě přispívá i česká ambasáda, která navíc může nabídnout i zkušenosti s přístupem do Aliance oproti starším členům. Brzdou v bližším vztahu k NATO je i podmínka bezproblémové spolupráce s ICTY (International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia)²⁷.

Závěr

O fungování bývalých a současných Kontaktních ambasád NATO neexistuje ze strany Ministerstva zahraničních věcí ČR ucelená zpráva hodnotící jejich přínos a aktivity. Prozatím vyšla pouze jedna publikace z rukou pracovníků Informačního centra o NATO v roce 2005, která historii CPE do roku 2005 mapuje a na základě především vyjádření tehdejších diplomatů a expertů z příslušných ambasád analyzuje jednotlivé kroky těchto kontaktních míst v Litvě, Rakousku a Izraeli. O právě probíhající české asistenci v projektu CPE

---

²³ <http://www.army.cz/scripts/detail.php?id=15043>

²⁴ <http://www.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/martin-bartak-v-belehrade-15535/>

²⁵ <http://www.norway-nato.org/en/news/230407/>

²⁶ <http://www.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/martin-bartak-v-belehrade-15535/>

²⁷ http://www.nato.int/cps/en/SID-F8517F5A-FDD11669/natolive/news_22213.htm?selectedLocale=en

v Republice Srbska lze číst pouze z občasných zpráv Ministerstva obrany a MZV ČR o jednotlivých akcích konaných pod záštitou české CPE. Přesto ze získaných informací lze říci, že přínos CPE především ve dvou zemích (Litva a Srbsko) byl a je přínosem pro integrační snahy obou států a byly a jsou jim poskytovány návody jak postupovat od země, která si v nedávné době reformou od komunistického zcela jinak vystavěného systému obrany a vojenství jako takového prošla a úspěšně vkročila do NATO, kde již nabrala zkušenosti během více jak 10 let působení. Tyto zkušenosti jsou neocenitelné vzhledem k tomu, že ke každé zemi se musí přistupovat individuálně a je třeba modifikovat nároky na změny uvnitř státu s ohledem na její historii, současný vývoj a dalších ukazatelů jako podpory NATO mezi veřejností a příslušnými politickými představiteli kandidátské země.

Zdroje:

Eichler, J. (2006): *Mezinárodní bezpečnost na počátku 21. století*, Ministerstvo obrany ČR, Praha.

Just, P.; Zlatohlávek, P. (2005): *Kontaktní ambasády NATO: nová dimenze zahraniční politiky ČR (2000-2005)*, Jagello 2000, Praha-Ostrava.

Miškovský, J. (2008): *Referenda o vstupu pobaltských států do EU - vliv etnického složení na výsledky hlasování*, In. Středoevropské politické studie, jaro-léto 2008, dostupné na: <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=338>

Zájedová, L. (2005): *Spolupráce pobaltských a severských států*, In. Středoevropské politické studie, zima 2005, dostupné na: <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=224>

Elektronické zdroje:

Lithuania Atlantic Treaty Association
www.lata.lt

Ministerstvo obrany ČR
www.army.cz

Ministerstvo zahraničních věcí ČR
www.mzv.cz

NATO
www.nato.int

NATOaktual – Oficiální server Informačního centra o NATO

www.natoaktual.cz

The Norwegian Delegation to NATO

www.norway-nato.org

Oficiální stránky Vlády ČR

www.vlada.cz

Oficiální stránky Vlády Republiky Srbska

www.mod.gov.rs

Project Euroatlantic forum: Prague - Belgrade

www.project-eaf.org